

Miljøministeriet
Departementet

Rent drikkevand og sikker
kemi
J.nr. 2022-832
Ref. MBJOE
Den 8. marts 2022

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af natriumdichromat og chromtrioxid til passivering af tinbelagt stål i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stofferne natriumdichromat og chromtrioxid til passivering af tinbelagt stål i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslaget giver tilladelse til fortsat anvendelse til den nederlandske virksomhed Tata Steel IJmuiden B.V. Tilladelsen gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet indtil udgangen af 2027. Ansøger er indtil 2024 dækket af en fælles godkendelse med et nu opløst konsortium af virksomheder, og der er i praksis tale om en 3-årig forlængelse. Ansøger begrundet behovet for forlængelse med udfordringer i udviklingen af alternativ teknologi. Forslaget blev drøftet på et videomøde i REACH-komitéen d. 2. februar 2022 og er efterfølgende sat til afstemning i skriftlig procedure med frist den 15. marts 2022. Forslaget forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes alternativer og hvor substitution til alternativ teknologi kræver en forlængelse. Det vurderes, at der er behov for skærpede krav i forhold til beskyttelsesforanstaltningerne og anvendelsesforholdene for at beskytte arbejdstagere. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på vedtagelse af skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger af arbejdstagere, som mindst svarer til de danske arbejdsmiljøkrav. Regeringen vil ikke kunne støtte forslaget, medmindre dette krav imødekommes.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af natriumdichromat og chromtrioxid til passivering af tinbelagt stål, der primært bruges til fremstilling af konserverdåser til fødevarer og i mindre grad til metal-emballage til forskellige non-food-anvendelser.

Forslaget er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget blev drøftet på et videomøde i REACH-komiteen d. 2. februar 2022 og er efterfølgende sat til afstemning i skriftlig procedure med frist den 15. marts 2022.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra virksomheden Tata Steel IJmuiden B.V. fra Nederlandene om fortsat anvendelse af op til 30 tons samlet om året af natriumdichromat og chromtrioxid:

1. Til anvendelse til passivering af tinbelagt stål (elektrolytisk tinbelægning (ETP)).

Tata Steel IJmuiden B.V. fremsendte den 3. december 2019 ansøgning om godkendelse af natriumdichromat og chromtrioxid til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i

udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 28. december 2020 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse. RAC anbefalede desuden måleprogrammer for udsættelsen af arbejdstagere og udledningen til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. Udvalget bemærkede, at ansøger har en god begrundelse for behovet for en forlængelse, og at ansøger har forsøgt at substituere, som beskrevet i den tidligere ansøgning om godkendelse, men at det ikke vil være muligt at substituere inden for en kortere årrække. SEAC finder ansøgers substitutionsplan troværdig. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering sættes til udgangen af 2027.

Kommissionen anbefaler på ovenstående baggrund, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering ved udgangen af 2027 for den beskrevne anvendelse under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøger gennemfører måleprogrammer for udsættelsen af arbejdstagere og udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslaget har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet høringssvar fra Rådet for Grøn Omstilling, der bemærker, at der bør lægges vægt på forudsætningen om anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen og at ansøger som beskrevet gennemfører måleprogrammer for udsættelsen af arbejdstagere og udledningen til miljøet.

Det bemærkes hertil, at de generelle forudsætninger for godkendelsen lægges til grund for regeringens indstilling, og regeringen lægger afgørende vægt på en vedtagelse af skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger for arbejdstagere.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et flertal af medlemsstater, som vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslaget til gennemførelsesretsakt tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Det vurderes, at der er behov for brug af filtrerende åndedrætsværn med turboenhed i en konkret arbejdsproces, som kan bringes i anvendelsen, hvis chrområvaren, modsat hvad der er normalt, leveres i pulverform. Regeringen vil lægge afgørende vægt på, at der fastsættes krav til godkendelsen, som mindst svarer til de danske arbejdsmiljøkrav.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på vedtagelse af skærpede krav til beskyttelsesforanstaltninger af arbejdstagere. Regeringen vil ikke kunne støtte forslaget, medmindre dette krav imødekommes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.